

﴿ فَأَقِيمُوا الصَّلَاةَ إِنَّ الصَّلَاةَ كَانَتْ عَلَى الْمُؤْمِنِينَ كِتَابًا مَوْقُوتًا ﴾ [النساء] (۱۳)

«برپا دارید نماز را، همانا نماز بر مؤمنان در وقتش، فرض کرده شده»

ای کسی که از نماز غافل!

گردآورنده:

محمد عبداللطیف انصاری

این کتاب از سایت کتابخانه عقیده دانلود شده است.

www.aqeedeh.com

book@aqeedeh.com

آدرس ایمیل:

سایت‌های مفید

www.aqeedeh.com

www.nourtv.net

www.islamtxt.com

www.sadaislam.com

www.ahlesonnat.com

www.islamhouse.com

www.isl.org.uk

www.bidary.net

www.islamtape.com

www.tabesh.net

www.blestfamily.com

www.farsi.sunnionline.us

www.islamworldnews.com

www.sunni-news.net

www.islamage.com

www.mohtadeen.com

www.islamwebpedia.com

www.ijtehadat.com

www.islampp.com

www.islam411.com

www.videofarda.com

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

فهرست مطالب

۲ مقدمه
۴ فرضیت نماز
۷ اوقات نماز
۱۰ اهمیت نماز
۱۲ فضیلت نماز
۲۶ گفتگو
۳۲ مراجع

مقدمه

﴿ قُلْ أَمَرَ رَبِّي بِالْقِسْطِ وَأَقِيمُوا وُجُوهَكُمْ عِندَ كُلِّ مَسْجِدٍ وَادْعُوهُ مُخْلِصِينَ لَهُ الدِّينَ كَمَا
بَدَأَكُمْ تَعُودُونَ ﴿٢٩﴾ الأعراف: ٢٩

«بگو: پروردگارم به عدل فرمان داده است، و این که در هر عبادتی رو به الله کنید و از وی مخلصانه اطاعت نمایید و او را صادقانه بپرستید. خداوند ﷻ همانگونه که شما را در آغاز آفریده است، (به همان سادگی، پس از مرگ شما را زنده می‌کند و بسوی او) بر می‌گردید.»

سپاس خدایی را عزوجل که نماز را بر مسلمانان فرض گردانید و آنرا بزرگترین عبادت و ستون دین و وسیله نزدیکی به خود قرار داد، و درود و سلام بر بهترین اولاد آدم سید المرسلین پیامبر بزرگ اسلام حضرت محمد بن عبدالله و آل و اصحاب بزرگوارشان باد.

نماز یکی از ارکان مهم دین مبین اسلام می‌باشد که در قرآن کریم و سنت رسول الله صلی الله علیه و آله و سلم به آن تأکید فراوان شده است، اما چه بسا انسانهایی که امور دنیا آنها را از توجه به روز آخرت باز داشته است و به نماز اهمیتی قایل نیستند و در پی شهوات دنیا سرگردانند، اوامر الهی را ندیده می‌گیرند و از ذکر الله ﷻ غافلند و از قهر و غضب او تعالی نمی‌هراسند و از عاقبت بدی که در انتظار آنهاست بیمناک نیستند. الله ﷻ می‌فرماید:

﴿ أَسْتَحْوِذَ عَلَيْهِمُ الشَّيْطَانُ فَأَنسَهُمْ ذِكْرَ اللَّهِ أُولَئِكَ حِزْبُ الشَّيْطَانِ أَلَا إِنَّ حِزْبَ الشَّيْطَانِ هُمُ الْخٰسِرُونَ

﴿١٩﴾ المجادلة

«شیطان بر آنان چیره گشته است و یاد الله را از خاطرشان برده است. اینان حزب شیطان هستند. آگاه باشید! حتماً حزب شیطان زیانکار و زیانبارند.»

آری، در حالیکه الله ﷻ به آنها صحت و امن، رزق و روزی فراوان نصیب فرموده است اما ایشان در مقابل، بجای شکر و اطاعت از باری تعالی کفران نعمت می‌کنند. وای به حال آن انسان که چگونه جرأت می‌نماید در مقابل خالق و رازق خود

سرپیچی و نافرمانی کند، آیا نمی داند که همه انسانهای روی زمین در مقابل خدای تبارک و تعالی بندگان فقیر، محتاج و خوار و ذلیلند.

در این اواخر با نشر و پخش وسایل فساد در جامعه عده ای از مردم نماز و مسجد را ترک نموده اند که این خود سبب غضب خداوند متعال می گردد زیرا بزرگترین مصیبت و معصیت برای یک مسلمان ترک نماز، این عبادت بزرگ می باشد. این مطلب کوتاه ولی مهم را که به صورت نوار صوتی (کست) در سال ۱۴۲۴ هـ نشر شده و اکنون به شکل رساله کوچکی با کمی تعدیلات آماده گردیده و بر اساس رساله (یا غافلاً عن الصلاة) نوشته شده را به عنوان هدیه ای خدمت برادران و خواهران مؤمن و مسلمانم تقدیم می کنم تا باشد که غافل به خود آید و یا گمراهی به کمک الله قادر و توانا راه یاب گردد و از بارگاه خداوند تبارک و تعالی می خواهیم به ما کمک نماید تا بتوانیم مسئولیت خود را در قبال اسلام عزیز انجام داده و در راه دین خدمت نماییم و الله تعالی به همه ما توفیق اطاعت و عبادت نصیب نماید. التماس دعا

محمد عبداللطیف انصاری

ص . ب - ۴۰۴۲۱ مدینه منوره

abusaeedansari@gmail.com

فرضیت نماز

در قرآن کریم آیات متعددی درباره نماز وجود دارد که خداوند تبارک و تعالی در آن مسلمانان را به این عبادت بزرگ امر فرموده است.

الله ﷻ می فرماید:

﴿ فَأَقِيمُوا الصَّلَاةَ إِنَّ الصَّلَاةَ كَانَتْ عَلَى الْمُؤْمِنِينَ كِتَابًا مَوْقُوتًا ﴾ (النساء ۱۰۳)

«برپا دارید نماز را، همانا نماز بر مؤمنان در وقتش، فرض کرده شده.»

و در جایی دیگر می فرماید:

﴿ مُنِيبِينَ إِلَيْهِ وَاتَّقُوهُ وَأَقِيمُوا الصَّلَاةَ وَلَا تَكُونُوا مِنَ الْمُشْرِكِينَ ﴾ (الروم ۳۱)

«ای مردم! رو به الله کنید و با توبه و اخلاص در عمل) به سوی الله برگشته، و از (خشتم و عذاب) او پرهیزید، و نماز را برپا دارید و از مشرکان نباشید.»

و در آیت ۴۳ سوره بقره آمده است:

﴿ وَأَقِيمُوا الصَّلَاةَ وَآتُوا الزَّكَاةَ وَارْكَعُوا مَعَ الرَّاكِعِينَ ﴾ (البقرة ۴۳)

«و نماز را برپا دارید و زکات را بپردازید و با نماز گزاران (به صورت جماعت) نماز بخوانید.»

﴿ وَأَنْ أَقِيمُوا الصَّلَاةَ وَاتَّقُوهُ وَهُوَ الَّذِي إِلَيْهِ تُحْشَرُونَ ﴾ (الأنعام ۷۲)

«(و از سوی الله به ما دستور داده شده است) اینکه نماز را بگونه شایسته بخوانید و از الله بترسید و او است که در پیشگاهش گرد آورده میشوید (و حساب و کتاب پس می دهید).»

﴿ قُلْ لِعِبَادِيَ الَّذِينَ ءَامَنُوا يُقِيمُوا الصَّلَاةَ وَيُنْفِقُوا مِمَّا رَزَقْنَاهُمْ سِرًّا وَعَلَانِيَةً مِنْ قَبْلِ أَنْ يَأْتِيَ يَوْمٌ

لَا يَبِيعُ فِيهِ وَلَا خِلَالٌ ﴾ (۲۱) إبراهيم

«(ای محمد ﷺ) بگو به بندگان مؤمن من: باید نماز را بگونه شایسته بخوانند و از آنچه برایشان داده ام مقداری را در پنهان و آشکار ببخشند پیش از آنکه روزی فرا رسد که در آن معامله و دوستی نیست.»

﴿ إِنِّي أَنَا اللَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا أَنَا فَاعْبُدْنِي وَأَقِمِ الصَّلَاةَ لِذِكْرِي ﴾ طه

«من الله هستم، و معبودی جز من نیست، پس تنها مرا عبادت کن، (عبادت خالص از هر گونه شرکی) نماز بخوان تا (همیشه) به یاد من باشی».

﴿ وَأَقِيمُوا الصَّلَاةَ وَآتُوا الزَّكَاةَ وَأَطِيعُوا الرَّسُولَ لَعَلَّكُمْ تُرْحَمُونَ ﴾ النور

«و نماز را (در وقت معین و با خشوع و خضوع لازم) بخوانید، و زکات را (به مستحقان آن) پردازید، و از پیغمبر اطاعت کنید، تا اینکه (از سوی الله) به شما رحم شود».

﴿ وَمَا أُمِرُوا إِلَّا لِيَعْبُدُوا اللَّهَ مُخْلِصِينَ لَهُ الدِّينَ حُنَفَاءَ وَيُقِيمُوا الصَّلَاةَ وَيُؤْتُوا الزَّكَاةَ وَذَلِكَ دِينُ

الْقِيَمَةِ ﴾ البینه

«در حالیکه جز این به ایشان دستور داده نشده است که مخلصانه و حقگرایانه الله را پرستند و تنها شریعت او را آئین (خود) بدانند، و نماز را چنانکه باید، بخوانند، و زکات را پردازند. دین راستین و ارزشمند این است و بس».

و در سنت مطهر رسول الله صلی الله علیه وآله و سلم احادیث فراوانی در امر به نماز آمده است نمونه هایی از آن را برایتان ذکر می نمایم.

«عن ابن عمر رضی الله عنهما أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ قَالَ: «أُمِرْتُ أَنْ أَقَاتِلَ النَّاسَ حَتَّى يَشْهَدُوا أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَأَنَّ مُحَمَّدًا رَسُولُ اللَّهِ، وَيُقِيمُوا الصَّلَاةَ، وَيُؤْتُوا الزَّكَاةَ. فَإِذَا فَعَلُوا ذَلِكَ عَصَمُوا مِنِّي دِمَاءَهُمْ وَأَمْوَالَهُمْ إِلَّا بِحَقِّ الْإِسْلَامِ، وَحَسَابُهُمْ عَلَى اللَّهِ» بخاری و مسلم

«از ابن عمر رضی الله عنهما روایت شده که رسول الله صلی الله علیه و آله و سلم فرموده‌اند: به من دستور داده شده که با مردم بجنگم تا اینکه گواهی دهند به اینکه بغیر از الله معبود بر حقی نیست و همانا محمد رسول الله است، و نماز را برپا دارند و زکات بدهند، اگر این اعمال را انجام دادند، جان و مالشان محفوظ خواهد شد، مگر به حق اسلام و حسابشان بر الله می باشد».

و رسولُ الله ﷺ می فرماید:

«مُرُوا أَوْلَادَكُمْ بِالصَّلَاةِ وَهُمْ أَبْنَاءُ سَبْعِ سِنِينَ وَاضْرِبُوهُمْ عَلَيْهَا وَهُمْ أَبْنَاءُ عَشْرِ، وَفَرَّقُوا بَيْنَهُمْ فِي

المَصَاجِعِ» بخاری و سنن ابی داود

«هنگامیکه بچه هایتان به هفت سالگی رسیدند آنها را به نماز امر نمایید و چون به ده

سالگی رسیدند و نماز نخواندند آنها را بزیند و خوابگاهشان را جدا کنید».

اوقات نماز

ذکر اوقات نماز های پنجگانه در بعضی از آیات قرآن کریم آمده است.

﴿ أَقِمِ الصَّلَاةَ لِذُلُوكِ الشَّمْسِ إِلَى غَسَقِ اللَّيْلِ وَقُرْآنَ الْفَجْرِ إِنَّ قُرْآنَ الْفَجْرِ كَانَ مَشْهُودًا ﴾

الإسراء ﴿٧٨﴾

«نماز را چنانکه باید بخوان، به هنگام زوال آفتاب (که آغاز نماز ظهر است و امتداد آن وقت نماز عصر را نیز در بر میگیرد) تا تاریکی شب (آغاز نماز مغرب است و امتداد آن وقت نماز عشاء تا نماز صبح می باشد) و بخوان قرآن فجر را (نماز صبح را) حقا که قرآن فجر مورد مشاهده فرشتگان است».

﴿ وَأَقِمِ الصَّلَاةَ طَرَفِي النَّهَارِ وَرُفُقًا مِنَ اللَّيْلِ إِنَّ الْحَسَنَاتِ يُدْهَبْنَ السَّيِّئَاتِ ذَلِكَ ذِكْرَى لِلذَّكْرِينَ ﴾

هود ﴿١١٤﴾

«و نماز را برپا دارید، در دو طرف روز و در حصه ای از شب، همانا نیکی ها بدی ها را از بین می برند، این نصیحتی است برای افرادی که پند پذیر می شوند».

و در حدیث شریف نیز ذکر اوقات نماز آمده است. رسول الله صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ فرموده اند:

«نَزَلَ جِبْرِيلُ فَأَمَّنِي فَصَلَّيْتُ مَعَهُ ثُمَّ صَلَّيْتُ مَعَهُ ثُمَّ صَلَّيْتُ مَعَهُ ثُمَّ صَلَّيْتُ مَعَهُ ثُمَّ صَلَّيْتُ مَعَهُ يَحْسُبُ

بِأَصَابِعِهِ خَمْسَ صَلَوَاتٍ» بخاری

«جبریل نازل شده به امامت او همرایش نماز خواندم، باز همرایش نماز خواندم، باز همرایش نماز خواندم، باز همرایش نماز خواندم، باز همرایش نماز خواندم، به انگشتان شان پنج نماز را حساب نمودند».

و هنگامیکه رسول الله صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ، معاذ بن جبل رضی الله عنه را به یمن فرستادند به او فرمودند:

«ادْعُهُمْ إِلَى: شَهَادَةِ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَأَنَّ رَسُولَ اللَّهِ، فَإِنْ هُمْ أَطَاعُوا لَدُنْكَ فَأَعْلِمُهُمْ أَنَّ اللَّهَ

افْتَرَضَ عَلَيْهِمْ خَمْسَ صَلَوَاتٍ فِي كُلِّ يَوْمٍ وَلَيْلَةٍ، فَإِنْ هُمْ أَطَاعُوا لَدُنْكَ، فَأَعْلِمُهُمْ أَنَّ اللَّهَ افْتَرَضَ

عَلَيْهِمْ صَدَقَةً فِي أَمْوَالِهِمْ، تُؤْخَذُ مِنْ أَغْنِيائِهِمْ وَتُرَدُّ عَلَى فُقَرَائِهِمْ» بخاری: ۱۳۷۷

«آنها را دعوت کن تا گواهی دهند که معبود بر حقی جز الله نیست و اینکه من بنده و فرستاده الله می باشم. اگر در این مورد از تو فرمان بردند آگاهشان کن که خداوند در هر شبانه روز پنج نماز بر آنها فرض نموده است. باز اگر از این امر پیروی کردند باخبر شان ساز که خدای تعالی بر آنها صدقه ای (زکات) فرض نموده است که از ثروتمندان شان گرفته شده و به فقراء و ناتوانان شان باز گردانیده میشود».

اما اینکه شیعیان نمازهای پنجگانه را در سه وقت ادا می کنند مخالف صریح با آیات قرآن کریم واحادیث رسول الله ﷺ و فرموده حضرت علی رضی الله عنه می باشد زیرا ایشان در فرمانی که به همه والیان حکومت اسلامی در زمان خلافت خویش نوشتند اوقات نمازهای پنجگانه را به شکل واضح بیان فرموده اند که اینک نص آنرا از کتاب نهج البلاغه که معتبرترین کتاب بعد از قرآن در نزد شیعیان است نقل می کنم:

«أَمَّا بَعْدُ فَصَلُّوا بِالنَّاسِ الظُّهْرَ حَتَّى تَفِيءَ الشَّمْسُ مِنْ مَرْبِضِ الْعَنْزِ وَ صَلُّوا بِهِمُ الْعَصْرَ وَ الشَّمْسُ بَيضاءُ حَيَّةٌ فِي عُضْوٍ مِنَ النَّهَارِ حِينَ يُسَارُ فِيهَا فَرَسَخَانِ وَ صَلُّوا بِهِمُ الْمَغْرِبَ حِينَ يُفْطِرُ الصَّائِمُ وَ يَذْفَعُ الْحَاجُّ إِلَى مَنَى وَ صَلُّوا بِهِمُ الْعِشَاءَ حِينَ يَتَوَارَى الشَّفَقُ إِلَى ثُلُثِ اللَّيْلِ وَ صَلُّوا بِهِمُ الْغَدَاةَ وَ الرَّجُلُ يَعْرِفُ وَجَهَ صَاحِبِهِ وَ صَلُّوا بِهِمُ صَلَاةَ أضعفهمُ وَلَا تَكُونُوا فِتَانِينَ.» « نامه ۵۲ نهج البلاغه

«اما بعد! نماز ظهر را تا زمانی با مردم بگذارید که سایه آفتاب به قدر جای خفتن بزی گردد. و نماز عصر را زمانی با ایشان بگذارید که آفتاب سفید باشد و تابنده و از روز آن قدر مانده باشد که در آن دو فرسنگ راه توان پیمود. و نماز مغرب را زمانی با آنها بگذارید که روزه دار، روزه می گشاید و حاجی روانه منا می گردد و نماز عشاء را زمانی با ایشان بگذارید که شفق پنهان گردد تا ثلثی از شب بگذرد و نماز صبح را زمانی با ایشان بگذارید که هر کس صورت دیگری را تواند شناخت و نماز را در حد توان ناتوانترینشان به جای آرید، که موجب فتنه انگیزیشان نگردید».

اینست فرمان حضرت علی رضی الله عنه درباره اوقات نمازهای پنجگانه و اگر باز هم کسانی که

ادعای محبت علی علیه السلام و اهل بیت را دارند پنج وقت را در سه وقت بخوانند و با دلایل
و تلبیسات بیجا بخواهند این عمل مخالف قرآن و سنت و مخالف فرمان علی علیه السلام را توجیه
کنند چه میتوان گفت جز اینکه الله جل جلاله هدایتشان دهد.

اهمیت نماز

برادر و خواهر مسلمان نماز مکانت بزرگی در دین مبین اسلام دارد. نماز دومین رکن اساسی اسلام بعد از کلمه شهادت و افضلترین عبادات می باشد. نماز عنوان اسلام، دلیل ایمان و حدّ فاصل بین اسلام و کفر است. روز محشر نخستین سوال از نماز می شود و نماز در حضر و سفر، بیماری و تندرستی، امنیت یا خوف، پیری یا جوانی معاف نمی گردد. صحابی جلیل عبدالله بن مسعود رضی الله عنه از رسول الله صلی الله علیه وآله وسلّم روایت نموده اند که ایشان فرمودند:

«لَا دِينَ لِمَنْ لَا صَلَاةَ لَهُ» المعجم الكبير للطبرانی وصحیح الترغیب الألبانی

«دین ندارد کسی که نماز نمی خواند».

در روز قیامت اولین پرسش از نماز بوده و قبل از همه از آن حساب گرفته می شود، پس اگر نماز کسی درست بود و مورد قبول باری تعالی قرار گرفت باقی اعمالش نیز مورد قبول واقع می گردد و در غیر آن باقی اعمالش نیز از بین می رود. رسول الله صلی الله علیه وآله وسلّم در هنگام رحلت از این جهان و در نفسهای آخر خود فرمودند:

«الصَّلَاةُ الصَّلَاةُ وَمَا مَلَكَتْ أَيْمَانُكُمْ» ابی داود، ابن ماجه، ومسنند أحمد

«شما را به خواندن نماز، شما را به خواندن نماز و نیکی با غلامان سفارش میکنم».

همچنین روزی رسول الله صلی الله علیه وآله وسلّم نماز را یاد نموده فرمودند:

«مَنْ حَافِظَ عَلَيْهَا، كَانَتْ لَهُ نُورًا وَبُرْهَانًا وَنَجَاةً يَوْمَ الْقِيَامَةِ، وَمَنْ لَمْ يُحَافِظْ عَلَيْهَا، لَمْ يَكُنْ لَهُ بُرْهَانٌ وَلَا نُورٌ وَلَا نَجَاةٌ، وَكَانَ يَوْمَ الْقِيَامَةِ مَعَ قَارُونَ، وَهَامَانَ، وَفِرْعَوْنَ، وَأَبِي بَنِي خَلْفٍ» مسند امام

أحمد وابن حبان

«کسی که نماز را با روش درست و صحیح و دائماً بخواند، آن نماز در روز قیامت برای آن شخص وسیله نور و برهان و نجات قرار خواهد گرفت و کسی که بر نمازش محافظت ننماید، برای او در روز قیامت وسیله نور و برهان و نجات نخواهد بود و در روز قیامت همراه با قارون، فرعون، هامان و ابی بن خلف حشر خواهد شد».

به دلیل اهمیتی که نماز دارد روایات زیادی در مورد کافر شدن ترک کننده نماز آمده

است. رسول الله صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ فرموده‌اند:

«الْعَهْدُ الَّذِي بَيْنَنَا وَبَيْنَهُمُ الصَّلَاةُ فَمَنْ تَرَكَهَا فَقَدْ كَفَرَ» سند أحمد و مسلم و ترمذی

«عهد و پیمانی که میان ما و آنها (کفار و منافقین) است عبارت از نماز میباشد، و کسی

که آن را ترک نمود به تحقیق کافر شده است.»

همچنین رسول الله صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ فرموده‌اند:

«بَيْنَ الرَّجُلِ وَبَيْنَ الشِّرْكِ وَالْكُفْرِ تَرْكُ الصَّلَاةِ». صحیح مسلم

«فرق در میان مرد مؤمن و کافر و مشرک، ترک نماز است.»

خداوند ﷻ در قرآن کریم می‌فرماید:

﴿ قَدْ أَفْلَحَ مَنْ تَزَكَّى ﴿١٤﴾ وَذَكَرَ اسْمَ رَبِّهِ فَصَلَّى ﴿١٥﴾ ﴾ الأعلى

«همانا رستگار شد کسی که پاکیزگی اختیار نمود. و اسم پروردگارش را گرفته و

سپس نماز خواند.»

فضیلت نماز

در قرآن کریم و احادیث شریف فضایل بی شماری در باره نماز آمده است. الله ﷻ در سوره عنکبوت می فرماید:

﴿ اَتْلُ مَا أُوحِيَ إِلَيْكَ مِنَ الْكِتَابِ وَأَقِمِ الصَّلَاةَ إِنَّ الصَّلَاةَ تَنْهَى عَنِ الْفَحْشَاءِ وَالْمُنْكَرِ وَلَذِكْرُ اللَّهِ أَكْبَرُ وَاللَّهُ يَعْلَمُ مَا تَصْنَعُونَ ﴿٤٥﴾ ﴾ العنكبوت

«ای پیغمبر! بخوان آنچه را که از کتاب (قرآن) به تو وحی شده است، و نماز را چنانکه باید بر پای دار. مسلماً نماز (انسان را) از گناهان بزرگ و از کارهای ناپسند، باز میدارد، و قطعاً ذکر الله و یاد الله والاتر و بزرگتر است، و خداوند میداند که شما چه کارهایی را انجام می دهید (پاداش و جزایان را خواهد داد)».

و در سوره مؤمنون در وصف مؤمنان آمده است:

﴿ وَالَّذِينَ هُمْ عَلَى صَلَاتِهِمْ يُحَافِظُونَ ﴿١﴾ أُولَئِكَ هُمُ الْوَارِثُونَ ﴿١٠﴾ الَّذِينَ يَرِثُونَ الْفِرْدَوْسَ هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ ﴿١١﴾ ﴾ المؤمنون

«و کسانی که بر نمازهایشان حفاظت کننده اند آنها هستند وارثان که جنت الفردوس را به ارث می برند و همیشه در آنجا جاودان خواهند ماند».

نماز تنها عبادتی می باشد که خداوند تبارک و تعالی آنرا در بالای هفت آسمان بر مسلمانان فرض گردانید، هنگامی که خداوند ﷻ خواست تا بر بنده و رسول خود حضرت محمد صلی الله علیه وآله وسلم نعمت عظیم عطا نماید ایشان را از مسجد الحرام در مکه مکرمه به مسجد الاقصی در فلسطین و از آنجا به آسمان هفتم و به نزدیک خود فرا خواند که ذکر این سفر مبارک در قرآن کریم آمده است:

﴿ سُبْحَانَ الَّذِي أَسْرَى بِعَبْدِهِ لَيْلًا مِنَ الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ إِلَى الْمَسْجِدِ الْأَقْصَا الَّذِي بَرَكْنَا حَوْلَهُ لِنُرِيَهُ مِنْ آيَاتِنَا إِنَّهُ هُوَ السَّمِيعُ الْبَصِيرُ ﴿١﴾ ﴾ الإسراء

«تسبیح و تقدیس پروردگاری را سزا است که بنده خود (محمد پسر عبد الله) را در شبی از مسجد الحرام (مکه) به مسجد الاقصی (بیت المقدس) برد. آنجا که اطراف آن را بر برکت ساخته ایم. تا (در این سفر یک شبه زمینی و آسمانی) برخی از نشانه های

(عظمت و قدرت خداوندی) خود را برای او نشان دهیم. بدون شک خداوند بسیار شنوا و بینا است. (نه سخنی از او پنهان و نه کاری از او نهان میماند).

در ضمن این سفر مبارک که به اسری و معراج معروف است صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ بر رسول خود سیدنا محمد صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ و بر امت ایشان پنج وقت نماز را فرض گردانید و این از ممیزات خاص نماز، این عبادت بزرگ می باشد که در چنان مقام شریف و رفیع حکم فرضیت آن از طرف باری تعالی صادر گردیده است. البته قابل یادآوری هست که در آن شب مبارک نخست پنجاه مرتبه نماز در یک شبانه روز فرض گردید اما با وساطت پیامبر مهربان و محبوبمان حضرت محمد صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ به پنج مرتبه در یک شبانه روز کاهش یافت که به لطف پروردگار پنج وقت نماز ثواب پنجاه نماز را دارا می باشد، دلیل دیگری که حاکی از فضیلت و برتری شأن نماز می باشد این است که نسبت به فرایض دیگر بیشتر در قرآن کریم ذکر آن آمده است و در جایکه همراه دیگر فرایض، ذکر گردیده قبل از همه ذکر نماز بوده است. چنانکه باری تعالی فرموده است:

﴿ الَّذِينَ إِنْ مَكَنْتَهُمْ فِي الْأَرْضِ أَقَامُوا الصَّلَاةَ وَآتَوُا الزَّكَاةَ وَأَمَرُوا بِالْمَعْرُوفِ وَنَهَوْا عَنِ الْمُنْكَرِ ۗ وَلِلَّهِ عَاقِبَةُ الْأُمُورِ ﴾ (الحج ۴۱)

«(آن مؤمنانی که الله برایشان وعده یاری و پیروزی داده است) کسانی هستند که هرگاه در زمین ایشان را قدرت بخشیم، نماز را برپا میدارند و زکات را می پردازند، و امر به معروف و نهی از منکر می نمایند، و سرانجام همه کارها به الله بر می گردد».

هر کسی که نماز را ترک نماید خداوند صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ از او عبادتهای دیگر مانند روزه، حج، صدقه، جهاد، امر به معروف و نهی از منکر را نمی پذیرد. بدین ترتیب نماز بر همه عبادات برتری دارد.

نماز سرآغاز و فاتحه خیری است که مؤمنان روز خود را به وسیله آن شروع نموده و شب خود را به وسیله آن به پایان می رسانند. نماز نشانه امتیاز و علامت بارز مؤمنان

رستگار می باشد الله ﷻ می فرماید:

﴿ قَدْ أَفْلَحَ الْمُؤْمِنُونَ ﴿١﴾ الَّذِينَ هُمْ فِي صَلَاتِهِمْ خَاشِعُونَ ﴿٢﴾ ﴾ المؤمنون

«مسلماناً مؤمنان پیروز و رستگارند. آنها کسانی هستند که در نمازشان فروتن اند.»

نماز رابطه مستقیم بین بنده و پروردگار اوست، نماز مناجات بین مخلوق و خالق ﷻ می باشد. نماز لذت بخش دلها، نزدیکی و انس با رب العالمین است. نماز سبب نور در چهره و اصلاح در قلب می باشد. نماز قلبها را پاک نموده و گناهان را می زداید و انسان مؤمن را از گناهان کبیره و صغیره و اعمال زشت و حرام باز می دارد. خداوند تبارک و تعالی می فرماید:

﴿ أَتْلُ مَا أُوْحِيَ إِلَيْكَ مِنَ الْكِتَابِ وَأَقِمِ الصَّلَاةَ ابْتِغَاءَ الْوَجْهِ الْعَاطِي وَتَنْهَى عَنِ الْفَحْشَاءِ وَالْمُنْكَرِ وَلَذِكْرُ اللَّهِ أَكْبَرُ وَاللَّهُ يَعْلَمُ مَا تَصْنَعُونَ ﴿٤٥﴾ ﴾ العنكبوت

«ای پیغمبر! بخوان آنچه را که از کتاب (قرآن) به تو وحی شده است، و نماز را چنانکه باید برپای دار. مسلماً نماز (انسان را) از گناهان بزرگ و از کارهای ناپسند باز میدارد، و قطعاً ذکر الله و یاد الله (از هر چیز دیگری) والاتر و بزرگتر است، و خداوند میداند که شما چه کارهایی را انجام می دهید (پاداش و جزایان را خواهد داد)».

برادران و خواهران مسلمان! بدانید که نماز خنکی چشمان مؤمنان و مقام والایی برای پرهیزگاران و رکن اساسی دین می باشد. امیر مؤمنان حضرت فاروق اعظم عمر بن خطاب ﷻ فرموده اند:

«لَا حَظَّ فِي الْإِسْلَامِ لِمَنْ تَرَكَ الصَّلَاةَ» موطاء امام مالک

«کسی که نماز را ترک کند در اسلام هیچ نصیبی برایش نیست.»

اصحاب رسول الله ﷺ ترک نماز را کفر می دانستند و اگر به تکبیر احرام (تکبیر اول در نماز جماعت) نمی رسیدند بی اندازه ناراحت و غمگین می گشتند.

ای کسی که از نماز غافل! چگونه جرأت می نمایی که در باره این عبادت بزرگ

سهل انگار باشی و یا در ادای آن کوتاهی نمایی و یا آنرا بشکل صحیح و در وقت مقرر ادا ننمایی، مگر نمی دانی که نماز فرق بین کافر و مسلمان می باشد، مگر نمی دانی که نماز قلب را روشن و چهره را نورانی نموده و گناه و خطا را می زداید. در حدیثی که بخاری از ابوهریره رضی الله عنه روایت نموده است رسول الله صلی الله علیه وآله وسلم فرموده‌اند:

«أَرَأَيْتُمْ لَوْ أَنَّ نَهْرًا بِيَابِ أَحَدِكُمْ يَغْتَسِلُ مِنْهُ كُلَّ يَوْمٍ خَمْسَ مَرَّاتٍ مَا تَقُولُونَ هَلْ يَتَّقِي مِنْ دَرَنِهِ». قَالُوا لَا يَتَّقِي مِنْ دَرَنِهِ شَيْءٌ. قَالَ «ذَاكَ مَثَلُ الصَّلَوَاتِ الْخَمْسِ يَمْحُو اللَّهُ بِهَا الْخَطَايَا». (مسند احمد ۹۱۵۹ بخاری و مسلم)

«خبر دهید مرا اگر به در منزل شخصی از شما نهری جاری باشد و آن شخص هر روز پنج مرتبه در آن غسل کند، آیا بر بدنش چرکی باقی می ماند؟ اصحاب کرام رضی الله عنهم گفتند: خیر، هیچ چرکی باقی نمی ماند، آن حضرت صلی الله علیه و آله وسلم فرمودند: همچنین است مثال نمازهای پنجگانه، الله تعالی بوسیله آنها گناهان را معاف خواهد کرد.»

ای کسی که از نماز غافل! آیا دیده ای که برادران مؤمن در شب و روز، در گرمی و سردی، در تاریکی و روشنی به سوی مسجد می شتابند تا نماز بگذارند و هیچ چیزی آنها را از این راه باز نمی دارد، نه ظلمت و تاریکی و نه گرمی و سردی و نه کارهای بیهوده دنیا و نه مصروفیت های روزگار و زندگی.

رسول الله صلی الله علیه وآله وسلم فرموده‌اند:

«بَشِّرِ الْمَشَّائِينَ فِي الظُّلَمِ إِلَى الْمَسَاجِدِ بِالنُّورِ التَّامِّ يَوْمَ الْقِيَامَةِ».

«آنانی را که در تاریکی ها به مساجد میروند به نور کاملی در روز قیامت مژده دهید.»

روایت ترمذی و ابو داود

آنها مؤمنان رستگار و در نماز خود خاشع و فروتن اند و هنگامی که به نماز برخیزند به سوی پروردگار خود با جان و دل روی آورند و به مقام سجده گاه خود بنگرند. و غیر از یاد پروردگار همه چیز را از یاد ببرند.

ای کسی که از نماز غافل! آنگاه که منادی حق مردم را به سوی نماز می خواند و مؤمنان رستگار روی به درگاه حق تعالی می آورند، تو در کجایی؟ آیا نمی دانی که

کسالت و تنبلی و بی توجهی در نماز از صفات منافقان می باشد.

الله ﷻ می فرماید:

﴿إِنَّ الْمُنَافِقِينَ يُخَدِعُونَ اللَّهَ وَهُوَ خَدِيعُهُمْ وَإِذَا قَامُوا إِلَى الصَّلَاةِ قَامُوا كَسَالَى يُرَاءُونَ النَّاسَ وَلَا يَذْكُرُونَ اللَّهَ إِلَّا قَلِيلًا﴾ (۱۴۲) النساء

«یقیناً منافقان (می پندارند) الله را فریب می دهند! در حالی که خداوند (سزای فریب) ایشان را فریب می دهد. منافقان هنگامی که برای نماز بر می خیزند. سست و بی حال به نماز می ایستند و با مردم ریا میکنند (ونماز شان بخاطر مردم است؛ نه بخاطر الله) والله را کمتر یاد میکنند و جز اندکی به عبادت او نمی پردازند». مگر این وعده پروردگارت را نشنیده ای که میفرماید:

﴿مَا سَلَكَكُمْ فِي سَقَرٍ﴾ (۴۲) ﴿قَالُوا لَوْلَا لُرْنَاكَ مِنَ الْمَصَلِينَ﴾ (۴۳) المدثر

«چه چیزهایی شما را به دوزخ کشانده است و بدان انداخته است؟ میگویند: (در دنیا) از زمره نماز گزاران نبودیم».

ای کسی که از نماز غافل! ای کسی که نماز را کاملاً ترک نموده یا در ادای آن سهل انگاری می نمایی یا آنرا به جماعت ادا نمی کنی! بشتاب به سوی توبه قبل از آنکه اجلت فرا رسد و نامه اعمال ترا ببندند، و آنگاه کار از کار بگذرد و فرصت از دست برود، در آنزمان که بیهوده بگویی الهی مرا برگردان ولی برگشتی نخواهد بود.

﴿حَتَّىٰ إِذَا جَاءَ أَحَدَهُمُ الْمَوْتُ قَالَ رَبِّ ارْجِعُونِ﴾ (۱۹) المؤمنون

«و زمانی که مرگ یکی از آنان فرا میرسد، میگوید: پروردگارا! مرا (به دنیا) باز گردان».

ای کسی که از نماز غافل! مرگ و سكرات آنرا تصور کرده ای؟ آیا درباره رنج و درد جان کندن فکر نموده ای؟ آنروزی که حقایق آشکار و مسیر هر انسان روشن گردد. آیا می دانی که بعد از مرگ، قبری تنگ و تاریک، مارها، گزدها و کرمها در انتظار

توست؟ و بعد از قبر دوباره زنده شدن و حساب و کتاب است. آنروزیکه نامه اعمال انسانها یا به دست چپ و یا به دست راست داده می شود، و وای به حال کسی که نامه اعمال او را به دست چپش بدهند.

﴿ فَأَمَّا مَنْ أُوتِيَ كِتَابَهُ بِيَمِينِهِ ۖ ﴿٧﴾ فَسَوْفَ يُحَاسَبُ حِسَابًا يَسِيرًا ﴿٨﴾ ﴾ الانشقاق

«در آن وقت، هرکس نامه اعمالش به دست راستش داده شود. با او حساب ساده و آسانی خواهد شد.»

﴿ وَأَمَّا مَنْ أُوتِيَ كِتَابَهُ بِشِمَالِهِ ۖ فَيَقُولُ يَلْتَنِينِي لِمَ أُوتِيَ كِتَابِي ۚ ﴿٢٥﴾ وَلَمْ أَدْرِ مَا حِسَابِي ۚ ﴿٢٦﴾ ﴾ الحاقة

«و اما کسی که نامه اعمالش به دست چپش داده شود، میگوید: ای کاش هرگز نامه اعمالم به من داده نمیشد! و نمی دانستم که حساب من چیست.»

آیا می دانی که اعمال انسانها وزن می شود؟ و آیا می دانی که میزان اعمال تو چگونه خواهد بود؟

﴿ فَمَنْ يَعْمَلْ مِثْقَالَ ذَرَّةٍ خَيْرًا يَرَهُ ۖ ﴿٧﴾ وَمَنْ يَعْمَلْ مِثْقَالَ ذَرَّةٍ شَرًّا يَرَهُ ۖ ﴿٨﴾ ﴾

﴿ الزلزلة

«پس هرکس به اندازه ذره غباری کار نیکو کرده باشد، آن را خواهد دید (و پاداشش را خواهد گرفت). و هر کس به اندازه ذره غباری کار بد کرده باشد، آن را خواهد دید (و سزایش را خواهد چشید).»

آیا درباره پل صراط فکری کرده ای که چگونه از آن عبور خواهی کرد؟

﴿ وَإِنْ مِنْكُمْ إِلَّا وَارِدُهَا كَانَ عَلَى رَبِّكَ حَتْمًا مَقْضِيًّا ﴿٧١﴾ ﴾ مریم

«وهمه شما (انسانها بدون استثناء) وارد دوزخ میشوید (مؤمنان برای عبور و دیدن، و کافران برای دخول و ماندن) این امر حتمی و فرمانی است قطعی از پروردگارتان.»

آن روز، روز پشیمانی است اما پشیمانی سودی نمی بخشد.

﴿ وَيَوْمَ بَعْضُ الظَّالِمِ عَلَى يَدَيْهِ يَقُولُ يَلْتَنِينِي أَخَذْتُ مَعَ الرَّسُولِ سَبِيلًا ﴿٢٧﴾ ﴾ الفرقان

«و در آن روز ستمکار هر دو دست خویش را (از شدت حسرت و ندامت) به دندان می‌گزد و می‌گوید: ای کاش! با رسول الله راه (بهشت را) بر می‌گزیدم».

ای کسی که از نماز غافل! و به اوقات آن بی توجهی و غرق در شهوات و لذات دنیایی هستی، و هرگاه انسانهای صالح بخواهند ترا از این غفلت باز دارند، هوا و هوس و کبر و غرور ترا از راه راست باز می‌دارد. آیا چشمی داری که از ترس الله اشک بریزد؟ آیا قلبی داری که در آن خشوع و خضوع باشد؟ آیا نشنیده ای که باری تعالی می‌فرماید:

﴿ اَلَمْ يَأْنِ لِلَّذِينَ ءَامَنُوا اَنْ تَخْشَعَ قُلُوبُهُمْ لِذِكْرِ اللّٰهِ وَمَا نَزَلَ مِنَ السَّمَاءِ مِنْ اٰتٍ وَّ لَا يَكُونُوا كَالَّذِينَ اُوْتُوا الْكِتٰبَ مِنْ قَبْلُ فَطَالَ عَلَيْهِمُ الْاَمَدُ فَحَسَّتْ قُلُوبُهُمْ وَاَكْثَرُ مِنْهُمْ فَاسِقُونَ ﴿۱۶﴾ الحديد

«آیا وقت آن برای مؤمنان فرا نرسیده است که دل‌هایشان به هنگام یاد الله، و در برابر حق و حقیقتی که الله نازل کرده است، بترسد و بلرزد؟ شما همچون کسانی نشوید که برای آنان قبلاً کتاب فرستاده شده است و سپس زمان طولانی بر آنان سپری گشته است، و دل‌های شان سخت شده است، و بیشتر شان، خارج (از حدود دین الله) گشته اند و نافرمانند». و بدان ای کسی که از نماز غافل! هر که نماز را ترک می‌نماید، بنده ای سرکش، نافرمان و گنهکار در مقابل الله ﷻ و پیرو شیطان می‌باشد، همان شیطانی که در مقابل فرمان الله ﷻ سرکشی نمود و رانده شده درگاه او تعالی گردید. اگر پادشاه و یا رئیس هستی و ملک و ریاست تو را از نماز باز داشت، بدان که با فرعون حشر خواهی شد و اگر وزیری و شغل و منصب تو را از نماز باز داشت، بدان که با هامان حشر خواهی شد. اگر پولدار و ثروتمند هستی و این پول و ثروت ترا از نماز باز داشت بدان که با قارون حشر خواهی گشت، و اگر تاجری و کسب و کار و معاملات ترا از نماز باز داشت بدان که با ابی بن خلف حشر خواهی گشت.

پس ای برادر و خواهر مسلمان با که می‌خواهی حشر شوی؟
با نمازگزاران و صالحان با کسانی که خداوند ﷻ درباره آنان می‌فرماید:

﴿ وَمَنْ يُطِيعِ اللَّهَ وَالرَّسُولَ فَأُولَئِكَ مَعَ الَّذِينَ أَنْعَمَ اللَّهُ عَلَيْهِمْ مِنَ النَّبِيِّينَ وَالصِّدِّيقِينَ وَالشُّهَدَاءِ وَالصَّالِحِينَ وَحَسُنَ أُولَئِكَ رَفِيقًا ﴾ ﴿٦١﴾ النساء

«وکسی که از الله و پیغمبر (با تسلیم در برابر فرمان آنان و رضا به حکم ایشان) اطاعت کند، او (در روز رستاخیز به بهشت رود و همراه وی) کسانی همنشین خواهند بود که (مقربان درگاهند و) الله به ایشان نعمت (هدایت) داده است (ومشمول الطاف خود نموده است و بزرگواری خویش را بر آنان تمام کرده است. آن مقربان که با او همدم خواهند بود، عبارت اند) از پیغمبران و راستروان (و راستگویان که پیغمبران را تصدیق کردند و بر راه آنان رفتند) و شهیدان و شایستگان و نیکوکاران، و آنان چه اندازه دوستان خوبی هستند!».

یا با منافقان و مجرمان کسانی که خداوند تعالی درباره آنان می فرماید:

﴿ الَّذِينَ هُمْ عَنْ صَلَاتِهِمْ سَاهُونَ ﴾ ﴿٥٠﴾ الماعون

«همان کسانی که نماز خود را به دست فراموشی می سپارند».

آنانیکه:

﴿ وَإِذَا قِيلَ لَهُمُ ارْكَعُوا لَا يَرْكَعُونَ ﴾ ﴿٤٨﴾ المرسلات

«وقتی برای آنان گفته میشود: خم شوید (به پیش الله رکوع کنید) خم نمی شوند».

و عاقبت:

﴿ وَسَوْفَ الْمُجْرِمِينَ إِلَىٰ جَهَنَّمَ وَرِدًّا ﴾ ﴿٨١﴾ مریم

«و گناهکاران را تشنه کام به سوی جهنم میرانیم (و بدانجا داخل می گردانیم)».

برادران و خواهران مسلمان توجه نمایید که چگونه الله تعالی حال اهل جنت را بیان می نماید که در جنت و در بین نعمتها و لذتهای آن زندگی می کنند، و الله تعالی اهل دوزخ و حالت آنها را به اهل بهشت نشان می دهد در آن حال اهل جنت از آنهایی که در جهنم اند می پرسند:

﴿ مَا سَأَلَكَ كَرِيهُ فِي سَفَرٍ ﴾ (۴۲) المدثر

«چه چیزهایی شما را به دوزخ کشانده است و بدان انداخته است؟».

یعنی اهل جنت از آنها می پرسند که چه چیز سبب شده که در این عذاب سخت گرفتار باشید؟ جواب می دهند:

﴿ قَالُوا لَمْ نَكُ مِنَ الْمُصَلِّينَ ﴾ (۴۳) المدثر

«میگویند: (در دنیا) از زمره نماز گزاران نبوده ایم».

آری، آن گروهی که در این عذاب سخت گرفتارند، از ذکر الله ﷻ روگردان بودند. دنیا را در عیش و عشرت بسر بردند و از آخرت غافل شدند، و در حالی از دنیا رفتند که اطاعت پروردگار خود را نمی کردند زیرا که از خدای خود نمی ترسیدند و متکبر و سرکش بودند، پس جزای آنها این هست که در آن روز به روی خود افتاده و کشان کشان آنها را به سوی آتش ببرند.

﴿ يَوْمَ يُسْحَبُونَ فِي النَّارِ عَلَىٰ وُجُوهِهِمْ ذُوقُوا مَسَّ سَقَرَ ﴾ (۴۸) القمر

«روزیکه کشیده شوند در آتش، بر روهای شان، روی زمین کشیده میشوند(گفته شود بایشان) بچشید مزه (رسیدن) آتش را».

ای کسی که از نماز غافل! ای کسی که دنیا و لذتها و شهوات زودگذر آن ترا مغرور کرده است و نمی خواهی در مقابل خالقت و پروردگارت سر به سجده بگذاری!

﴿ يَا أَيُّهَا الْإِنْسَانُ مَا غَرَّكَ بِرَبِّكَ الْكَرِيمِ ﴾ (۶) الانفطار

«ای انسان چه چیز ترا در مقابل پروردگار بزرگوارت مغرور ساخته است و در حق او فریبت داده است».

که چنین بی باکانه نافرمانی میکنی و خود را به گناه و نافرمانی آلوده می سازی؟ ترا به خدا، نفس و وجدان تو آرام است؟ و آیا از آتش دوزخ نمی هراسی؟ آیا از عاقبت بدی که بعد از حساب و کتاب در انتظار توست نمی ترسی؟ ای کسی که در قوت و غرور

جوانی غرق هستی! و ای کسی که مویت سفید شد و تا هنوز در غفلتی! آیا نمی دانی که هر لحظه ممکن است که اجلت فرا رسد و در آنوقت دفتر اعمالت را می بندند و دیگر ترا فرصتی نیست!!

﴿وَلِكُلِّ أُمَّةٍ أَجَلٌ فَإِذَا جَاءَ أَجْلُهُمْ لَا يَسْتَأْخِرُونَ سَاعَةً وَلَا يَسْتَقْدِمُونَ﴾ الأعراف ۳۴

«هر گروهی دارای مدت زمانی (مشخص و معلوم) است، و هنگامی که زمان (محدود) آنان به سر رسید، نه لحظه ای (از آن) تأخیر خواهند کرد و نه لحظه ای (بر آنان) پیشی میگیرند».

این عامر بن عبدالله رحمه الله علیه است که وقتی صدای **حي على الصلاة و حي على الفلاح** را می شنود در حالیکه مریض است از فرزندانش می خواهد که او را به مسجد ببرند. فرزندانش میگویند که پدر تو مریض هستی و خداوند عذر مریض ها را می پذیرد، جواب می دهد: **حي على الصلاة و حي على الفلاح** را بشنوم و جواب ندهم؟ نه والله باید مرا به مسجد ببرید. او را به مسجد بردند و در حالیکه در حالت نماز و در سجده بود خداوند ﷻ روح او را قبض نمود.

ای کسی که از نماز غافل! ای کسی که با ترک نماز به نفس خود ظلم نموده ای، بیا و بشتاب و توبه نموده به سوی الله برگرد قبل از اینکه گرفتار فتنه ها گردی. از حضرت ابوهریره رضی الله عنه روایت کرده اند که رسول الله صلی الله علیه وآله وسلم فرموده اند:

«بَادِرُوا بِالْأَعْمَالِ فِتْنَا كَقَطْعِ اللَّيْلِ الْمُظْلِمِ. يُصْبِحُ الرَّجُلُ فِيهَا مُؤْمِنًا وَيُمْسِي كَافِرًا. أَوْ يُمْسِي مُؤْمِنًا وَيُصْبِحُ كَافِرًا. يَبِيعُ دِينَهُ بِعَرَضٍ مِنَ الدُّنْيَا». صحیح مسلم

«بشتابید به انجام اعمال صالحه، پیش از آنکه فتنه هایی ظاهر شود مانند پاره های شب تاریک، که شخص صبح مؤمن است و هنگام شام کافر میشود و شب مؤمن و صبح کافر می گردد، دین خود را در برابر متاع کمی از دنیا می فروشد».

برادر و خواهر مسلمان! در انتظار چه هستی؟ در انتظار فقریکه برایت بدبختی و فراموشی آورد و یا ثروتی که ترا به طغیان وادارد یا مرضی که ترا از پای درآورد و یا پیری که ترا زمین گیر سازد یا اجلی که در هر لحظه ای فرا رسیدنی است یا در انتظار قیامت هستی که الله ﷻ درباره آن می فرماید:

﴿بَلِ السَّاعَةِ مَوْعِدُهُمْ وَالسَّاعَةُ أَدهَى وَأَمْرٌ ﴿٤٦﴾﴾ القمر

«بلکه موعد شان قیامت است. و قیامت بلای آن عظیم تر و تلخ تر (از کشتن و اسارت این جهانی برای ایشان) است».

برادر و خواهر مسلمان!

آیا جنت را دوست نداری؟ بدون شک که همه مسلمانان جنت را دوست دارند، ولی برای بدست آوردن جنت چه کرده ایم؟ آیا می دانید که از مهمترین صفات اهل جنت توجه و برپا داشتن نماز است؟ خداوند ﷻ می فرماید:

﴿وَالَّذِينَ هُمْ عَلَى صَلَاتِهِمْ يُحَافِظُونَ ﴿٩﴾ أُولَئِكَ هُمُ الْوَارِثُونَ ﴿١٠﴾﴾ المؤمنون

«و کسانی که مواظب و مراقب (اوقات و ارکان) نماز های خود میباشند. آنان مستحقان و وارثان (بهشت) هستند».

برادر و خواهر مسلمان آیا می دانی چه کسانی در باغهای بهشت مورد احترام و اکرام هستند؟

﴿وَالَّذِينَ هُمْ عَلَى صَلَاتِهِمْ يُحَافِظُونَ ﴿٣٤﴾ أُولَئِكَ فِي جَنَّةٍ مُّكْرَمُونَ ﴿٣٥﴾﴾ المعارج

«و کسانی که مواظب و مراقب (اوقات و ارکان) نماز های خود میباشند. آنان در باغهای بهشت مورد احترام و اکرام هستند».

آیا می دانی چه کسانی هستند که نه بیمی بر آنان است و نه اندوهگین میشوند؟

﴿إِنَّ الَّذِينَ ءَامَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ وَأَقَامُوا الصَّلَاةَ وَءَاتَوْا الزَّكَاةَ لَهُمْ أَجْرُهُمْ عِنْدَ رَبِّهِمْ وَلَا

خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ ﴿٧٧﴾﴾ البقرة

«یقیناً کسانی که ایمان بیاورند و کار شایسته انجام بدهند و نماز را چنانکه باید بر پای دارند و زکات را بپردازند، مزدشان نزد پروردگارشان است و نه بیمی بر آنان است و نه اندوهگین میشوند».

برادر و خواهر مسلمان! آیا از عذاب جهنم و قهر خداوند جبار نمی‌هراسی؟ آیا این فرموده باری تعالی را نشنیده‌ای؟

﴿خَلَفَ مِنْ بَعْدِهِمْ خَلْفٌ أَضَاعُوا الصَّلَاةَ وَاتَّبَعُوا الشَّهْوَاتِ فَسَوْفَ يَلْقَوْنَ عَذَابًا ۝۵۹﴾ مريم

«بعد از آنان، فرزندان ناخلفی (روی کار آمدند و در زمین) جایگزین شدند که نماز را (ترک کردند) هدر دادند و بدنبال (لذایذ و) شهوات راه افتادند، و (مجازات) گمراهی (خود را در دنیا و آخرت) خواهند دید».

آیا می‌دانید که معنی (غُيًّا) چیست؟ در تفسیر آمده که مکانی در قعر دوزخ می‌باشد که بد بو و بد طعم است. و همچنین گفته‌اند که مکانی است در جهنم که مملو از خون و زرداب می‌باشد، و حضرت عبد الله ابن مسعود رضی الله عنه می‌فرماید: معنی (أَضَاعُوا) این نیست که کاملاً ترک نموده‌اند بلکه نمازها را در اوقات معین نخوانده و در ادای آن تأخیر نموده‌اند.

ای کسی که نماز نمی‌خوانی! آیا نمی‌خواهی که گناهانت محو گردد و لغزشهایت بخشیده شود؟ حضرت ابن عمر رضی الله عنهما روایت نموده‌اند که رسول الله صلی الله علیه و آله و سلم بشارت داده‌اند:

«إِنَّ الْعَبْدَ إِذَا قَامَ يُصَلِّيَ أُتِيَ بِذُنُوبِهِ، فَجُعِلَتْ عَلَى رَأْسِهِ وَعَاتِقَيْهِ، فَكُلَّمَا رَكَعَ أَوْ سَجَدَ تَسَاقَطَتْ

عَنْهُ» . روایت بیهقی - ابن حبان

«هرگاه بنده ای به نماز ایستاده شود گناهانش بر بالای سر و شانه اش آورده میشود و هر رکوع و سجده ای که میکند گناهان از او می‌ریزد (پاک میشود)».

ای کسی که از نماز غافل! آیا نمی‌دانی که نمازگزار در پناه و حفظ خداوند تبارک و

تعالی می باشد. رسول الله صلی الله علیه وآله وسلم فرموده‌اند:

«مَنْ صَلَّى صَلَاةَ الصُّبْحِ فَهُوَ فِي ذِمَّةِ اللَّهِ فَلَا يَطْلُبُنَّكَ اللَّهُ مِنْ ذِمَّتِهِ بِشَيْءٍ فَإِنَّهُ مَنْ يَطْلُبْهُ مِنْ ذِمَّتِهِ بِشَيْءٍ يُدْرِكْهُ ثُمَّ يَكْبَهُ عَلَى وَجْهِهِ فِي نَارِ جَهَنَّمَ». صحیح مسلم: ۱۴۴۳

«کسی که نماز صبح را بخواند او در امان الله است. پس بکوشید که خداوند در مورد چیزی، دین و بدهی (قرض) خود، شما را مورد پرسش قرار ندهد زیرا هرگاه خداوند از کسی چیزی از بدهی بطلبد او را فرا میگیرد و سپس او را به رویش به آتش دوزخ می اندازد».

نماز پناهگاه انسان از هر رنج و بلا و آرام بخش روح و جان می باشد.

رسول الله ﷺ به مؤذنان سیدنا بلال رضی الله عنه می فرمودند:

«يَا بِلَالُ أَقِمِ الصَّلَاةَ أَرِحْنَا بِهَا». أبو داود و احمد

«ای بلال! با برپا نمودن نماز، به ما راحتی ببخش».

همچنان نماز سبب رزق و روزی فراوان و برکت می گردد. الله تبارک و تعالی می فرماید:

﴿وَأْمُرْ أَهْلَكَ بِالصَّلَاةِ وَاصْطَبِرْ عَلَيْهَا لَا نَسْأَلُكَ رِزْقًا نَحْنُ نَرْزُقُكَ وَالْعَنُقِبَةُ لِلتَّقْوَى﴾ طه (۱۳۲)

«خانواده خود را به گزاردن نماز دستور بده و خود نیز بر اقامه آن ثابت و ماندگار باش. ما از تو روزی نمیخواهیم، بلکه ما به تو روزی می دهیم، سرانجام (نیک و ستوده) از آن (اهل تقوی و) پرهیزگاری است».

نماز رابطه و وسیله نزدیکی به الله جل جلاله می باشد. کسی که به نماز می ایستد در حقیقت در مقابل رب العزت والجلال ایستاده و با او تعالی مناجات می کند، رکوع میکند به خضوع و سجده می نماید به خشوع و فروتنی و بیشتر به پروردگار خود نزدیک می شود. خداوند جل جلاله می فرماید:

﴿وَأَسْجُدْ وَاقْتَرِبْ﴾ (۱۹) العلق

«سجده کن و نزدیک شو»

یعنی به نماز خواندن خود ادامه بده در برابر آفریدگار خویش و بدین وسیله به پروردگارت نزدیک شو.

والله ﷻ در ستایش اسماعیل عليه السلام میفرماید:

﴿وَكَانَ يَأْمُرُ أَهْلَهُ بِالصَّلَاةِ وَالزَّكَاةِ وَكَانَ عِنْدَ رَبِّهِ مَرْضِيًّا ۝۵۵﴾ مریم

«او همواره خانواده خود را به اقامه نماز و دادن زکات دستور می داد و در پیش پروردگارش مورد رضایت بود».

همچنین نماز در اوقات شدت و مشکلات و مصائب، کمک و راحتی قلب برای مؤمنان است.

﴿وَاسْتَعِينُوا بِالصَّبْرِ وَالصَّلَاةِ وَإِنَّهَا لَكَبِيرَةٌ إِلَّا عَلَى الْخَاشِعِينَ ۝۶۰﴾ البقرة

«و از الله به صبر و تحمل و نماز یاری جوئید که نماز (با حضور قلب) امری بسیار دشوار است مگر برای (خدا پرستان که مشتاق نمازند) با خشوع و فروتنی»

ای مسلمانان آیا می دانید حکم کسی که نماز نمی خواند و از دنیا می رود چیست؟ بعضی از اهل علم فرموده اند که: «نباید شسته شود و نه کفن شود و نه بر او نماز جنازه خوانده شود و نه در قبرستان مسلمانان دفن گردد».

پس با او چه باید کرد؟ گفته اند که باید او را به صحرا ببرند و با لباسش دفن نمایند، زیرا مرده او حرمتی ندارد.

گفتگو

پرسیدم چرا نماز را ترک نمودی؟

گفت: مشغول بودم.

گفتم: چه مشغولیتی مهمتر از نماز می باشد که در روز قیامت اولتر از نماز پرسیده می

شود؟

گفت: میدانی که مصروفیت دنیا زیاد است چه میتوان کرد.

گفتم: آیا نمی دانی که نماز حد فاصل بین اسلام و کفر است مگر نمیدانی که رسول ﷺ

فرموده‌اند:

«بَيْنَ الرَّجُلِ وَبَيْنَ الشِّرْكِ وَالْكُفْرِ تَرْكُ الصَّلَاةِ» روایت از احمد و مسلم

«فرق در میان مرد مؤمن و کافر و مشرک، ترک نماز است.»

گفت: مسلمانی تنها به نماز نیست، مهم اینست که قلب انسان درست باشد. من

مسلمانی را اذیت نمی‌کنم و با همه رفتار نیک دارم و با همه خوش اخلاق هستم.

گفتم: این حیلۀ شیطان است که بعضی از مسلمانان را بوسیله آن می‌فریبد تا مرتکب گناه

گردند در حالیکه فکر می‌کنند که کار خوبی انجام داده‌اند. و چه گناهی بالاتر از ترک نماز،

این عبادت بزرگ.

این وسوسه شیطان است که اعمال زشت ما را نیک جلوه می‌دهد!

﴿وَإِذْ زَيَّنَّ لَهُمُ الشَّيْطَانُ أَعْمَالَهُمْ﴾ الأنفال ۴۸

«زمانی که شیطان (با وسوسه های خود) اعمالشان را برایشان می‌آراست.»

گفت: بسیاری از مردم نماز می‌خوانند ولی مرتکب گناه هم می‌شوند.

گفتم: مگر کسی که نماز می‌خواند معصوم از خطاء است؟ معصوم فقط رسول الله

صلی الله علیه وآله و سلم می‌باشند. ثانیاً تو از جمله کسانی باش که نماز آنها را از فحشاء

و منکر و گناه باز می‌دارد و تو الگو و نمونه باش برای دیگران خداوند تبارک و تعالی

می‌فرماید:

﴿وَأَقِمِ الصَّلَاةَ لِابْنِ الصَّلَاةِ تَنْهَى عَنِ الْفَحْشَاءِ وَالْمُنْكَرِ وَلَذِكْرُ اللَّهِ أَكْبَرُ﴾ العنکبوت

«و نماز را برپا دار همانا نماز از بی حیایی و کارهای ناشایسته باز می دارد و البته ذکر الله بسیار بزرگ است».

گفت: من لایله إلا الله می گویم و الحمد لله مسلمان هستم، و رسول الله صلی الله علیه و آله و سلم فرموده اند که: لایله إلا الله کلید جنت است و کسی که لایله إلا الله و محمد رسول الله بگوید آتش جهنم بر او حرام می گردد و ثانیاً خداوند غفور و رحیم است. گفتم: در اینکه لایله إلا الله کلید جنت است هیچ شکی نیست، اما آیا میدانی که علما در شرح این حدیث گفته اند: لایله إلا الله کلید جنت است اما هر کلیدی دندانان هایی دارد که به وسیله آن در، باز می شود و دندانان های کلید جنت عمل صالح می باشد و لایله إلا الله بدون عمل به تعالیم اسلام مانند کلیدی بدون دندانان است. ثانیاً الله تبارک و تعالی می فرماید:

﴿وَبَشِّرِ الَّذِينَ ءَامَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ أَنَّ لَهُمْ جَنَّاتٍ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ﴾ البقرة (۲۴۵)
«مژده بده به کسانی که ایمان آوردند و کردار نیکو انجام دادند، اینکه ایشان را است باغهای (بهشتی) که در زیر درختان آن رودها روان است»

بین که تنها ایمان کافی نیست بلکه همراه ایمان عمل صالح و کردار نیکو لازم است و خداوند تبارک و تعالی در جای دیگری می فرماید:

﴿وَالَّذِينَ ءَامَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ أُولَٰئِكَ أَصْحَابُ الْجَنَّةِ هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ﴾ البقرة (۸۲)

«و کسانی که ایمان آوردند و کردار پسندیده و افعال شایسته انجام دادند اینان اهل بهشتند و جاودانه در آن خواهند ماند».

و در آیه دیگری می فرماید:

﴿إِنَّ الَّذِينَ ءَامَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ وَأَقَامُوا الصَّلَاةَ وَآتَوُا الزَّكَاةَ لَهُمْ أَجْرُهُمْ عِنْدَ رَبِّهِمْ وَلَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ﴾ البقرة (۲۷۷)

«بیگمان کسانی که ایمان بیاورند و عمل شایسته انجام دهند و نماز را برپا دارند و زکات را پردازند، مزدشان نزد پروردگارشان است و نه بیمی بر آنهاست و نه اندوهگین می شوند»

و در آیه دیگری می فرماید:

﴿وَأَمَّا الَّذِينَ ءَامَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ فَيُوَفِّيهِمْ أُجُورَهُمْ وَاللَّهُ لَا يُحِبُّ الظَّالِمِينَ ﴿٥٧﴾﴾ آل

عمران

«و اما کسانی که ایمان می آورند و کارهای شایسته انجام می دهند، خداوند پاداش آنها را به طور کامل خواهد داد و خداوند ستمکاران را دوست ندارد».

و همچنین می فرماید:

﴿وَعَدَ اللَّهُ الَّذِينَ ءَامَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ لَهُمْ مَغْفِرَةٌ وَأَجْرٌ عَظِيمٌ ﴿١﴾﴾ المائدة

«الله به کسانی که ایمان بیاورند و کارهای شایسته انجام دهند وعده می دهد که آمرزش و پاداش بزرگی از آنها باشد».

و ده ها آیت دیگر در قرآن کریم موجود است که ایمان و عمل با هم ذکر گردیده است همچنین الله ﷻ در بیان صفات منافقین می فرماید:

﴿إِنَّ الْمُنَافِقِينَ يُخَادِعُونَ اللَّهَ وَهُوَ خَادِعُهُمْ وَإِذَا قَامُوا إِلَى الصَّلَاةِ قَامُوا كُسَالَى يُرَاءُونَ النَّاسَ

وَلَا يَذْكُرُونَ اللَّهَ إِلَّا قَلِيلًا ﴿١٤٢﴾﴾ النساء

«یقیناً منافقان (می پندارند) الله را فریب می دهند! در حالی که خداوند (سزای فریب) ایشان را فریب می دهد. منافقان هنگامی که برای نماز بر می خیزند. سست و بی حال به نماز می ایستند و با مردم ریا میکنند (و نماز شان بخاطر مردم است؛ نه بخاطر الله) و الله را کمتر یاد میکنند و جز اندکی به عبادت او نمی پردازند».

بین برادرم در این آیت بیان می گردد که یکی از صفات منافقین این است: که به نماز می ایستند به تنبلی و بی حالی، و خداوند ﷻ آنها را به قعر دوزخ وعده نموده است، پس

حالت کسی که نماز را کاملاً ترک نموده چه خواهد بود؟!

به تو می گویم برادرم، زندگی دنیا ترا نفریبد و مغرور نسازد، از نعمتهای حلال دنیا حساب گرفته می شود و در مقابل حرام دنیا عذاب دردناک است.

به نماز برخیز قبل از اینکه بگویی:

﴿يَقُولُ يَلَيْتَنِي قَدَّمْتُ لِحَيَاتِي﴾ (۲۴) الفجر

«خواهد گفت ای کاش برای زندگی خود(خیرات و حسنات) پیشاپیش می فرستادم».

به نماز برخیز قبل از اینکه بگویی:

﴿حَتَّىٰ إِذَا جَاءَ أَحَدَهُمُ الْمَوْتُ قَالَ رَبِّ ارْجِعُونِ﴾ (۱۹) المؤمنون

«و زمانی که مرگ یکی از آنان فرا میرسد، میگوید: پروردگارا! مرا (به دنیا) باز گردان».

به نماز برخیز و به سوی الله برگرد و تسلیم فرمان او شو و از تعالیم او پیروی کن قبل از اینکه بگویی:

﴿أَنْ تَقُولَ نَفْسٌ بِحَسْرَتِي عَلَىٰ مَا فَرَّطْتُ فِي جَنْبِ اللَّهِ وَإِنْ كُنْتُ لَمِنَ السَّخِرِينَ﴾ (۵۸) الزمر

«پیش از اینکه بگوید نفسی، دردا و حسرتا چه کوتاهیها که در(طاعات و عبادات)الله کرده ام، دریغا و افسوسا! من از زمره مسخره کنندگان بودم».

نماز بخوان تا از عذاب جهنم در امان باشی و در جنت به سلامتی درآیی!

گفت: دستت را بده!

گفتم: چرا؟ می خواهی بروی؟

گفت: نه، بلکه وعده می دهم و عهد می کنم که بعد از این هرگز نماز خود را ترک نکنم.

پس ای برادران و خواهران مسلمان!

بشتابید بسوی جنتی که عرض آن برابر آسمانها و زمین است، از دیگران سبقت بجوید در کارهای نیک قبل از آنکه روزی فرا رسد که:

﴿يَوْمَ لَا يَنْفَعُ مَالٌ وَلَا بَنُونَ ﴿٨٨﴾ إِلَّا مَنْ آتَى اللَّهَ بِقَلْبٍ سَلِيمٍ ﴿٨٩﴾﴾ الشعراء

«آن روزی که اموال و اولاد سودی نمی رساند، بلکه تنها کسی که با دل سالم به پیشگاه الله آمده باشد». (دلی که خالی از کفر و نفاق باشد)
بشتابید و منادی حق را لبیک بگوئید:

﴿يَقَوْمَنَا أَجِيبُوا دَاعِيَ اللَّهِ وَآمِنُوا بِهِ، يَغْفِرَ لَكُمْ مِنْ ذُنُوبِكُمْ وَيُجِرْكُمْ مِنْ عَذَابٍ أَلِيمٍ ﴿٣١﴾﴾ الأحقاف

«ای قوم ما! اجابت کنید سخنان دعوت کننده الله را و به او ایمان آورید تا الله گناهان شما را بپامزد و شما را از عذاب سخت آخرت در پناه خویش دارد».
برادران و خواهران مسلمان نگوئید که گناهان ما زیاد است و روی برگشت به سوی الله را نداریم!!، زیرا رحمت خداوند ﷻ از همه چیز بیشتر و بزرگتر است و هر گاه که به سوی او باز گردید در توبه برویتان باز است.

﴿قُلْ يَاعِبَادِيَ الَّذِينَ أَسْرَفُوا عَلَىٰ أَنفُسِهِمْ لَا تَقْنَطُوا مِنْ رَحْمَةِ اللَّهِ إِنَّ اللَّهَ يَغْفِرُ الذُّنُوبَ جَمِيعًا إِنَّهُ هُوَ الْغَفُورُ الرَّحِيمُ ﴿٥٣﴾﴾ الزمر

«بگو: ای بندگانم! ای آنانیکه در معاصی (گناهان) زیاده روی هم کرده اید از لطف و مرحمت الله مأیوس و ناامید نگردید قطعاً خداوند همه گناهان را می آمرزد، چرا که او بسیار آمرزگار و بس مهربان است».

پس برگردید به سوی الله ﷻ با توبه و طلب مغفرت و صفحه جدید و سفیدی در زندگی خود بکشایید و با پروردگار خود عهد نمایید که دیگر نافرمانی او تعالی را نکنید. اگر چنین تصمیمی گرفتید و در آن صادق بودید خدای مهربان نیز به شما کمک می نماید.

﴿إِنَّ اللَّهَ لَا يَغَيِّرُ مَا بِقَوْمٍ حَتَّىٰ يُغَيِّرُوا مَا بِأَنفُسِهِمْ ﴿١١﴾﴾ الرعد

«خداوند حال و وضع هیچ قومی را تغییر نمی دهد، مگر اینکه آنها احوال خود را

تغییر دهند».

ای مسلمانان از الله بترسید و در ادای نماز با جماعت در مسجد با خضوع و خشوع کوشش نمایید تا از جمله رستگاران شوید.

و در پایان از بارگاه رب العزت والجلال می‌خواهم که به ما توفیق عنایت فرماید که در راه او قدم برداریم و به من و شما تقوا و عاقبت نیکو نصیب نماید و همه مسلمانان را به وسیله برگشت به قرآن کریم و سنت رسول الله صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ از ذلت و خواری برهاند. آمین

﴿ رَبَّنَا لَا تُؤَاخِذْنَا إِنْ نَسِينَا أَوْ أَخْطَأْنَا رَبَّنَا وَلَا تَحْمِلْ عَلَيْنَا إِصْرًا كَمَا حَمَلْتَهُ عَلَى الَّذِينَ مِنْ قَبْلِنَا رَبَّنَا وَلَا تُحَمِّلْنَا مَا لَا طَاقَةَ لَنَا بِهِ ۗ وَاعْفُ عَنَّا وَارْحَمْنَا أَنْتَ مَوْلَانَا فَانصُرْنَا عَلَى الْقَوْمِ الْكَافِرِينَ ﴾ البقرة

«پروردگارا اگر فراموش کردیم، یا به خطا رفتیم، بر ما مگیر پروردگارا بار گرانی بردوش ما مگذار، همچنان که بر پیشینیان ما گذاشتی پروردگارا آنچه تاب و توان آن را نداریم، بر دوش ما مگذار، پروردگارا و از ما و بر ما بیامرز و بر ما رحمت آور تو مولای مایی پس ما را بر گروه کافران پیروز گردان».

مراجع

- ۱- قرآن کریم
- ۲- تفسیر انوارالقرآن (استاد عبدالرؤف مخلص)
- ۳- تفسیر نور (استاد خرم دل)
- ۴- کتب احادیث
- ۵- یا غافلاً عن الصلاة
- ۶- نهج البلاغه

سایت‌های مفید اسلامی

www.ofoq.org

www.ahlesonnat.net

www.islam411.com

www.aqeedeh.com

www.islamtape.com

www.sunnionline.net

www.afghanmuslims.com